

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
SILVIO MELI**

Seduta tat-13 ta' Novembru, 2012

Citazzjoni Numru. 271/2004

Bathroom Design Limited

vs

**Frank Paul Sammut (I.D. Nru. 592653 (M)) u martu
Maria Concetta Sammut (I.D. Nru. 718856 (M))**

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni fuq indikata datata l-21 t'April, 2004, li permezz taghha s-socjeta` attrici sintetikament ippremettiet is-segwenti:

1. Illi l-konvenuti huma debituri tas-socjeta` attrici fl-ammont ta' hamest elef, erba' mija u tmienja u tletin Lira Maltin, (LM5,438.00), bilanc dovut wara bejgh u konsenja tal-merkanzija hemm indikata u xoghol konness;
2. Illi ghalkemm interpellati biex jeffettaw il-hlas dovut, il-konvenuti fuq indikati baqghu inadempjenti;

3. Illi dan id-debitu hu cert, likwidu u dovut u ghalhekk il-procedura odjerna giet intavolata ai termini tal-artikolu 167 (1) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta;

Illi konsegwentement is-socjeta` attrici sejjhet lill-konvenuti quddiem din il-qorti biex jghidu ghaliex din m'ghandhiex:

1. Tiddeciedi l-kawza bid-dispensa tat-trattazzjoni;
2. Tikkundanna lill-konvenuti jhallsu lis-socjeta` attrici s-somma fuq gia` ndikata;
3. Bl-ispejjez kontra l-konvenuti;

Rat id-digriet ta' din il-qorti diversament preseduta datat is-17 ta' Meju, 2004, li permezz tieghu, wara li semghet is-sottomissjonijiet fir-rigward, iddekretat li hemm eccezzjonijiet x'jinghamataw u allura akkordat terminu specifiku ghal dan il-ghan, (ara fol 10 et sequitur);

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet datata t-3 ta' Gunju, 2004, li permezz taghha l-konvenuti sintetikament eccepew is-segwenti:

1. Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda stante li preskritti ai termini tal-artiklu 2148 (b) tal-Kodici Civili;
2. Salv eccezzjonijiet ohra;

Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat il-25 t'Ottubru, 2004, li permezz tieghu il-kawza kienet differita ghall-provi kollha dwar l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni u jekk ikun il-kaz, ghat-trattazzjoni finali dwar l-eccezzjoni preliminari, (ara fol 46 et sequitur);

Rat it-talba tal-abbli rapprezentant legali tal-konvenuti datata l-20 ta' Marzu, 2007, li permezz taghha talab l-isfilz tad-dokumenti kollha hemm indikati, (min fol 90 sa fol 290 tal-process), (ara fol 296 et sequitur);

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat is-17 t'Ottubru, 2007, li permezz tieghu cahdet it-talba ndikata fil-paragrafu precedenti, (ara fol 301 et sequitur);

Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat id-29 t'April, 2009, li permezz tieghu hatret assistent gudizzjarju biex jisma' l-provi kollha f'din il-kawza, (ara fol 308 et sequitur);

Rat id-digriet ulterjuri taghha diversament preseduta datat is-26 ta' Meju, 2011, li permezz tieghu rrevokat contario imperio n-nomina tal-assistent gudizzjarju ghar-raguni hemm indikata, (ara fol 342 et sequitur);

Rat in-nota tar-Registratur tal-Qrati Civili u Tribunali datata t-2 ta' Jannar, 2012, li permezz taghha annetta l-inkartament li kien mghoddi lill-assistent gudizzjarju, (ara fol 350 et sequitur);

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet rispettivament datati, dik tas-socjeta` attrici l-25 t'April, 2012, filwaqt li dik tal-konvenuti l-10 ta' Lulju, 2012;

Semghet it-trattazzjoni orali tal-abbli rapprezentanti legali tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

Illi ai termini tad-digriet ta' din il-qorti diversament preseduta datat il-25 t'Ottubru, 2004, li qatt ma gie sostitwit sussegwentement, jigi ribadit li d-decizjoni odjerna hi limitata ghall-epurazzjoni ta' din l-ewwel eccezzjoni preliminari sollevata mill-konvenuti;

Illi l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni partikolari sollevata mill-konvenuti hi dik naxxenti mill-artikolu 2148 (b) tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta;

Illi dan l-artikolu sintetikament jistabbilixxi s-segwent:

“L-azzjonijiet hawn taht imsemmija jaqghu bi preskrizzjoni bl-eghluq ta' tmintax –il xahar:

L-azzjonijiet ta' kredituri ghall-prezz ta' merkanzija, oggetti jew hwejjeg ohra mobbli, mibjugha bl-imnut”;

Ikkunsidrat:

Illi l-fatti in dizamina rigwardanti l-eccezzjoni de quo jistghu jigu sintetikament kompilati bil-mod segwenti:

1. Illi s-socjeta` attrici kienet bieghet il-merkanzija in dizamina lill-konvenuti fil-perjodu bejn l-1999 u l-2003, (ara fol 48 et sequitur);

2. Illi l-merkanzija kienet kompleksivament tinkludi erba' kmamar tal-banju u ammont sostanzjali ta' madum;

3. Illi tul il-perjodu fuq indikat li fih gie kondott in-negozju de quo, jirrizulta li l-konvenuti kienu jintavolaw pagament akkont;

4. Illi meta rrizulta li l-konvenuti waqfu milli jkomplu l-pagamenti minnhom dovuti, kienu jigu kkuntattjati minn rapprezentant tas-socjeta` attrici li kien jigi nformat mill-istess konvenut li l-pagamenti dovuti minnhom kienu ser jithallsu u ma kien hemm l-ebda problema fir-rigward;

5. Illi l-konvenuti ma ressqu l-ebda ilment mas-socjeta` attrici rigwardanti l-kwalita` tal-merkanzija lilhom mghoddija;

6. Illi meta l-kwistjoni tal-pagament dovut saret aktar pressanti jirrizulta li l-konvenut kien informa lis-socjeta` attrici li kien fil-process li jbiegh xi appartement, fejn mir-rikavat kien ser jissalda l-ammont dovut;

7. Illi rinfaccati b'din is-sitwazzjoni, s-socjeta` attrici ppreparat kambjala li ghalkemm il-konvenut kellu jmur jiffirmaha f'April, 2003, dan ma resaqx biex jaghmel hekk;

8. Illi l-istess konvenut informa lis-socjeta` attrici biex ma tipprocedix bi procedura legali fil-konfront tieghu ghaliex issa kien f'pozizzjoni li jhallas l-ammont rimanenti minnu dovut stante li kkonkluda konvenju;

9. Illi di piu`, sussegwentement intlaħaq ukoll ftehim bejn il-kontendenti biex is-socjeta` attrici ssellef il-flus lilha dovuti mill-konvenut biex b'hekk il-kont de quo jingħalaq;

10. Illi nonostante cio`, il-kuntratt fit-termini tal-paragrafu precedenti qatt ma wasal biex jigi ffirmat mill-konvenut;

11. Illi effettivament meta s-socjeta` attrici skopriet li l-konvenuti ma setghux ihallsu l-ammont rimanenti minnhom dovut, intavolaw il-procedura de quo;

Ikkunsidrat:

Illi għal fini tal-perjodu preskrittiv sollevat mill-istess konvenuti, senjatament dak ta' tmintax –il xahar, għandu jingħad is-segħwenti:

1. Illi hawn si tratta ta' relazzjoni kummercjali bejn il-partijiet fejn is-socjeta` attrici forniet lill-konvenuti bil-merkanzija fuq riferita għall-prezzijiet pattwiti;

2. Illi din ir-relazzjoni jirrizulta li kienet wahda kontinwa li bdiet fl-1999 u tterminat fl-2003;

3. Illi effettivament jirrizulta li fit-tahditiet kontinwi li kienu għaddejjin bejn il-partijiet, dawn baqghu sejrin tal-anqas sa Settembru 2003, fejn il-konvenut jirrizulta li:

i. Kien għadu jirrikonoxxi d-debiti tieghu favur is-socjeta` attrici;

ii. Kien għadu jassigura lis-socjeta` attrici li ha jagħmel tajjeb għall-ammonti minnu dovuti stante li kien għadu jilluzinga lill-istess socjeta` biex tirredigi daqqa

Kopja Informali ta' Sentenza

kambjala u daqqa kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu favur taghha;

iii. Illi nonostante dan, kull ma rrizulta hu biss prokrastinar kontinwu ntiz biss biex il-konvenuti jevitaw il-mument tal-pagament dovut;

Ikkunsidrat:

Illi in vista tal-fatti kif fuq sintetikament esposti jirrizulta li d-data operattiva ghall-finijiet tal-eccezzjoni preliminari sollevata mill-konvenuti hi dik ta' Settembru, 2003;

Illi jirrizulta assodat li l-procedura odjerna giet intavolata fil-21 t'April, 2004;

Illi ghalhekk minn Settembru 2003 sa April 2004, il-perjodu ta' preskrizzjoni rikjamat mill-konvenuti ma jirrizultax li gie superat;

Ikkunsidrat:

Illi in vista tal-premess ghandu jkun pacifiku li l-perjodu preskrittiv rikjamat dejjem kien kostantement interrott stante li fid-diskussjonijiet bejn il-partijiet il-konvenut mhux biss irrikonoxxa l-ammonti dovuti izda dejjem strada lis-socjeta` attrici biex tikkristallizza d-debitu dovut b'mod dokumentat kemm b'fatturi relattivi u/jew b'kambjali jew kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu;

Illi in effetti, l-procedura adottata mill-konvenuti hi fil-fatt ekwivalenti ghall-dilazzjoni fil-pagament jew forsi b'mod aktar car ghal luzingar intiz li jbieghed il-gurnata tal-pagament finali kemm jista' jkun biex forsi anke b'xi mod jghaddiha lixxa;

Illi tali attitudini qatt ma tista' ssib l-avall taghha minn awtorita` gudizzjarja li tirrispetta s-sovranita` tad-dritt intiza bhala garanzija ghall-kummerc serju;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi in effetti ghandu wkoll jigi ribadit kif ritenut minn din il-qorti diversament preseduta fil-kaz fl-ismijiet **Galea vs Attard tas-26 ta' Mejju, 2004**:

“Kif pacifikament akkolt tali rikonoxximent hu meqjus bhala kawza ntterruttiva tal-preskrizzjoni, u dan ir-rikonoxximent jista' jkun anke prezunt jew indirett u lanqas hemm bzonn li r-rikonoxximent ikun ghall-kwantita` kollha dovuta ... “, (Kollez. Vol. XLIII P. II p. 744);

Illi di piu`, kif irriteniet il-qorti tal-Appell fil-kawza fl-ismijiet **Vella vs Borg** datata s-16 ta' Settembru, 1994:

“Huwa risaput illi l-preskrizzjoni tisfa nterrotta kull darba li d-debitur jirrikonoxxi d-dritt tal-kreditur tieghu”;

Ikkunsidrat:

Illi epurat is-suespost ghal dak li jirrigwarda l-eccezzjoni preliminari tal-preskrizzjoni de quo, hu issa ghaqli li tigi ndirizata l-kwistjoni kif sollevata fil-meritu;

Illi f'dan ir-rigward ghandu jigi nnotat li l-konvenuti jinsabu f'silenzju assolut, kwazi ekwivalenti ghal stat ta' kontumacia, stante li fl-eccezzjonijiet taghhom ghazlu biss li jistrieu fuq il-preskrizzjoni u xejn aktar;

Ikkunsidrat:

Illi fil-meritu jirrizulta sintetikament is-segwenti:

1. Illi kienet tezisti relazzjoni kummercjali bejn il-kontendenti fejn is-socjeta` attrici forniet lill-konvenuti bil-merkanzija fuq riferita u fejn il-konvenuti kienu jeffettwaw pagamenti in akkont;

2. Illi mill-fatturi pprezentati in atti jirrizulta assodat li l-ammont pretiz, mis-socjeta` attrici hu debitament dovut mill-konvenuti ghall-merkanzija minnhom mixtrija u utilizzata;

Kopja Informali ta' Sentenza

3. Illi fil-fatt, il-konvenuti ghazlu li ma jindirizzawx din il-vertenza;

Ghaldaqstant, in vista tal-premess, din il-qorti tqis li l-konvenuti naqsu jipprovaw l-eccezzjoni preliminari minnhom sollevata u konsegwentement din il-qorti qed tirrespingi din l-istess eccezzjoni;

Illi di piu`, in vista tar-rizultanzi kif fuq sintetikament esposti, takkolji t-talbiet tas-socjeta` attrici u konsegwentement:

1. Tiddikjara li l-konvenuti konjugi Sammut fuq indikati huma debituri versu s-socjeta` attrici ghall-ammont ta' hamest elef, erba' mija u tmienja u tletin Lira Maltin, (LM5,438.00), ghall-merkanzija lilha kkonsenjata u ghax-xoghol konness;

2. Tikkundanna lill-konvenuti fuq imsemmija biex ihallsu lis-socjeta` attrici l-ammont likwidat indikat fil-paragrafu precedenti;

3. Bl-ispejjez kontra l-konvenuti fuq imsemmija.

Onor. Imhalled Silvio Meli

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----